

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Følgegruppe for Scandinavian Star-undersøgelsen
Christiansborg
1240 København K

Dato: 11. februar 2022
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Fie Clement Beisheim
Sagsnr.: 2022-0092-4756
Dok.: 2315502

1. Ved e-mail af 28. januar 2022 har Folketingets følgegruppe for Scandinavian Star-undersøgelsen anmodet om bemærkninger til et brev af 25. januar 2022 fra den uafhængige task force vedrørende ejer-, reder- og forsikringsforholdene vedrørende Scandinavian Star.

2. Task forcen har i brevet af 25. januar 2022 anført bl.a., at task forcen som selvstændig forvaltningsenhed er undergivet reglerne om aktindsigt i forvaltningsloven og lov om offentlighed i forvaltningen (offentlighedsloven). Task forcen finder imidlertid, at det kan skade undersøgelsen, hvis der bliver offentlighed om det materiale, der løbende stilles til rådighed for task forcen.

Task forcen har i den forbindelse peget på risikoen for dels, at eventuelle efterforskningsmuligheder vil blive forspildt ved præmatur offentliggørelse af undersøgelsens indhold og resultater, dels at offentlige myndigheder vil være tilbageholdende med at udlevere materiale til task forcen, hvis der derved kommer mere offentlighed omkring materialet, end tilfældet var, mens materialet var i myndighedens egen varetægt.

Task forcen henstiller derfor til, at Folketingets følgegruppe undersøger, om det er muligt at etablere hjemmel til, at de oplysninger, der tilgår task forcen i undersøgelsesperioden, ikke er omfattet af bestemmelserne i forvaltningsloven og offentlighedsloven. Task forcen foreslår i stedet, at der indføres en særordning, hvor anmodninger om aktindsigt enten kan afklares ved henvisning til de indsendende myndigheder efter myndighedens egne regler, eller, for så vidt angår materiale, der ikke er fremkommet på denne måde, ved, at anmodninger om aktindsigt vil blive behandlet, når redegørelsen er færdigstillet og behandlet af Folketingets følgegruppe.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

3. Justitsministeriet kan i den anledning oplyse, at task forcen er etableret som en selvstændig forvaltningsmyndighed, der er omfattet af bl.a. forvaltningsloven og offentlighedsloven. Det indebærer bl.a., at task forcen er omfattet af reglerne om aktindsigt i disse love.

Da task forcen ikke har til opgave at træffe afgørelser i forvaltningslovens forstand, er reglerne om partsaktindsigt i forvaltningsloven dog ikke umiddelbart relevante i relation til task forcen.

Hvad angår aktindsigt efter offentlighedsloven bemærkes det, at dokumenter, der oprettes af og udveksles mellem medlemmer af task forcen eller mellem task forcens sekretariat og task forcens medlemmer, betragtes som interne dokumenter i offentlighedslovens forstand. Sådanne dokumenter vil som udgangspunkt være undtaget fra aktindsigt i medfør af offentlighedslovens § 23, stk. 1, nr. 1.

Dokumenter, der udveksles mellem task forcen og andre personer eller myndigheder, anses derimod som udgangspunkt for at være eksterne i offentlighedslovens forstand. Det omfatter bl.a. oplysninger, der tilgår task forcen i undersøgelsesperioden. Eksterne dokumenter er i udgangspunktet undergivet aktindsigt.

For eksterne dokumenter vil der dog skulle foretages en vurdering af, om dokumenterne indeholder oplysninger, der kan undtages fra aktindsigt i medfør af offentlighedslovens §§ 30-33 og 35.

Det følger af offentlighedslovens § 30, nr. 1, at retten til aktindsigt ikke omfatter oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold.

Ifølge offentlighedslovens § 30, nr. 2, omfatter retten til aktindsigt heller ikke oplysninger om tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold el.lign., for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, oplysningerne angår, at anmodningen ikke imødekommes.

Efter offentlighedslovens § 33, nr. 1, kan retten til aktindsigt begrænses, i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til forebyggelse, efterforskning og forfølgning af lovovertrædelser,

straffuldbyrdelse og lign. og beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig eller disciplinær forfølgning.

Det fremgår af offentlighedslovens § 33, nr. 5, at retten til aktindsigt kan begrænses, i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til private eller offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Task forcen vil således gennem offentlighedslovens regler kunne undtage oplysninger, der tilgår task forcen, fra aktindsigt af hensyn til bl.a. enkeltpersoners rent private forhold, virksomheders drifts- og forretningsforhold og efterforskning og forfølgning af lovovertrædelser. Det vil efter omstændighederne også kunne gælde for samtlige oplysninger i et dokument.

Det fremgår af task forcens kommissorium af 12. maj 2021, at task forcen inden for lovgivningens rammer vil kunne indhente oplysninger fra danske myndigheder til brug for arbejdet, og at der er en klar forventning om, at myndighederne vil samarbejde fuldt ud med task forcen og i den forbindelse udlevere alle relevante oplysninger til task forcen, medmindre der foreligger konkrete og begrundede omstændigheder, der taler væsentligt imod.

Justitsministeriet kan ikke udelukke, at der vil kunne opstå situationer, hvor reglerne om aktindsigt kan føre til en videre grad af offentlighed i oplysninger, der tilgår task forcen i undersøgelsesperioden, end hvad der måtte skønnes hensigtsmæssigt af hensyn til f.eks. en mulig efterfølgende efterforskning. Ministeriet har ikke herved taget stilling til, om de nævnte hensyn i højere grad taler for at begrænse retten til aktindsigt i task forcens arbejde i forhold til eksempelvis myndigheder, som gennemfører tilsyn, der efter omstændighederne vil kunne danne grundlag for en efterfølgende efterforskning.

Der vil ikke være noget retligt til hinder for at imødekomme task forcens forslag om at etablere lovhjemmel til, at de oplysninger, der tilgår task forcen i undersøgelsesperioden, ikke er omfattet af bl.a. offentlighedslovens regler om aktindsigt.

Nick Hækkerup

/

Rasmus Krogh Pedersen